

MAAILM KONTORIS
ehk
Kuidas kärbitakse heeringat

Jete Leo Norman

MAAILM KONTORIS

ehk

Kuidas kärbitakse heeringat

Keeletoimetaja Mari Tuuling
Kujundaja Jan Garshnek
Küljendaja Erje Hakman

© Jete Leo Norman ja kirjastus Argo, 2019
Kõik õigused kaitstud

ISBN 978-9949-688-00-5
www.argokirjastus.ee
Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

Sisukord

Proloog.....	9
Kuidas värvatakse inimesi	15
Kuidas juhtuvad imed	22
Kuidas leitakse numbrid aruandesse	24
Kuidas küsitakse pakkumisi.....	26
Kuidas säästetakse avalikku ressursi.....	33
Kuidas kontoris masendusse satutakse	35
Kuidas korraldatakse üritusi	39
Kuidas kasvatatakse surnud hobuseid	43
Kuidas rikutakse seadust	50
Kuidas hinnatakse taotlusi	54
Kuidas realiseeruvad riskid	58
Kuidas toimivad avaliku halduse põhiprintsiibid	61
Kuidas käiakse lähetustel.....	67
Kuidas timmitakse palkasid	71
Kuidas korraldatakse kommunikatsiooni.....	75
Kuidas saabub kohtumõistmine	80
Kuidas minnakse puhkusele	83
Kuidas tehakse avalikke esinemisi	87
Kuidas kärbitakse heeringat	90
Kuidas kirjutatakse riiklikult olulisi prognoose.....	96
Kuidas lihtsustatakse protsesse.....	99
Kuidas täidetakse teavitusnõudeid	104
Kuidas tehakse riigireformi.....	107
Kuidas kogutakse statistikat.....	114
Kuidas kohtutakse sihtgrupiga.....	118
Kuidas kohtutakse külalistega.....	122
Kuidas täidetakse tööajatabeleid.....	124

Kuidas finantseeritakse möödapanekuid	130
Kuidas luuakse edulugusid	135
Kuidas osaletakse koosolekutel	140
Kuidas hoitakse raha kokku	147
Kuidas motiveeritakse töötajaid.....	151
Kuidas eelarvet lõhki aetakse	156
Kuidas tellitakse uuringuid	161
Kuidas kasutatakse riigi krediitkaarti.....	166
Kuidas kontrollitakse kuludokumente.....	172
Kuidas planeeritakse strateegiliselt	177
Kuidas varastatakse raha	183
Kuidas menetletakse vaideid	190
Kuidas tehakse struktuurireforme	196
Kuidas käitutakse eetiliselt	204
Kuidas tähistatakse jõule	208
Kuidas kirjutatakse strateegiaid.....	213
Kuidas küsitakse tagasisidet	220
Kuidas seatakse indikaatoreid.....	224
Kuidas tehakse arenguevestlusi	231
Kuidas osaletakse talvapäevadel	238
Kuidas otsitakse kodu.....	243
Kuidas esitatakse lahkumisavaldust.....	249
Kuidas saadakse ametikõrgendust.....	253
Kuidas kõik kordub.....	256
Epiloog.....	264
Lõppsõna autorilt	267

Pühendatud kõigile Noortele Menetlejatele

KUIDAS JUHTUVAD IMED

Noor Menetleja astub Juhataja juurde.

„Kuule, on sul hetk aega?” küsib ta viisakalt.

Juhataja keerab pilgu arvutimonitorilt, kus on parajasti lahti Exceli tabel, mida ta on meeltheitva ilmega viimased tund aega pörnitsenud ning kus on kirjas järjekordne Kontrolliva Asutuse päring, kus küsitakse dokumente, mida tal ei ole.

„Mis mureks?” küsib ta viisakalt, rebides ennast pingutusega lahti tema ees olevast õudusest.

„Noh, vaata, see erivajadustega inimestele toetuse andmine, eks,” alustab Noor Menetleja. „Seal on juhendi järgi nii, et iga kord enne toetuse määramist peame küsima Sotsiaalkindlustusameti tõendit, eks. Mul on just teema, et üks inimene siin, noh, tal pole nagu, noh, käsi, on kunagi näppinud mingit pommi ja lasknud käed otsast vist. Küsis meilt toetust, aga tema puudetõend on aegunud, kuna neid antakse ainult mõneks aastaks. Saatsin meili ja palusin, et ta saadaks meile uue tõendi, ja sain just inimese käest raevunud kirja, et mis te arvate, et mul on vahepeal käed tagasi otsa kasvanud või? Et nagu piinlik on, noh, selliseid asju pärida. Et kas me võiksime talle toetuse lihtsalt välja maksta, kuigi tema puudetõend on aegunud?”

Juhataja vaatab Noort Menetlejat pikalt. Menetleja on töötanud tema alluvuses veel nii vähe ja tema olemuses on endiselt võõristavalt palju entusiasmi ja naiivsust, aeg-ajalt välgatab silmades isegi säde. Ta ikka veel ei mõista, mis on tegelikult tema töö sisu ja eesmärk.

Juhataja seevastu on avalikus teenistuses olnud üle kümne aasta.

„Ei,” vastab Juhataja kindlalt, pehmedades tooni, arvestades Menetleja noorust ja kogenematust. „Küsi palun uus puudetõend, enne ei saa me maksta.”

„Nii et me tunnistame, et talle võivad olla vahepeal käed tagasi otsa kasvanud?” pärrib Noor Menetleja uskumatult. On suisa näha, kuidas tema usk riigiaparaadi toimumisse vangub.

„Me pole kompetentsed sellist tõenäosust hindama,” vastab Juhataja.

„Päriselt ka või?” raputab Noor Menetleja pead.

Kuidas selgitada noorele entusiastlikule inimesele, kes vaid tahab asju hästi teha ja inimesi aidata, et see pole tema ülesanne? Juhataja on oma kümne aasta jooksul käinud läbi paksust, vedelast ja vasktorudest, elanud üle kolm ümberstruktureerimist, asutuse lahutamise kaheks ja ühendamise teise asutusega, tagasimaksenõuded, paar kohtuasja, asjatundmatult kirjutatud ajaleheartiklid tema töö kohta, kümned kontoriintriigid ja isegi selle hirmsa päeva neli aastat tagasi, kui kontori kohvimasin katki läks. Ta on saja lahingu armistunud veteran ja näinud asju, mida tavamõistus ei usuks, elades iga päev tsoonis, kus normaalsed asjad ei juhtu väga tihti. See, kui inimesele kasvavad ootamatult uuesti käed külge, ei oleks tema kummaliste läbielatud sündmuste tippkümneski mitte.

„Imesid juhtub,” kehitab Juhataja õlgu ja keerab tooli tagasi kuvari poole.